

Utrecht: Teksten in de stad

Auteur: Gerard Goudriaan

Poëzie en proza in het centrum en in de Dichterswijk

Utrecht is vanaf 2018 Unesco Literatuurstad. Het is een eretitel voor steden die zich bijzonder inzetten voor de literatuur.

Op deze wandeling komen poëzie en proza het meeste voor en kun je zelf kijken of Utrecht recht heeft op de titel.

Er zijn ook andere teksten, zoals een als gedicht vermomd protest in Wijk C.

De wandeling leidt je naar het Domplein, je gaat even over de Oudegracht en daarna een stukje door Wijk C. Je komt bij de singels die je helemaal volgt tot het Museumkwartier. Daar vlakbij zal jarenlang gewerkt worden aan een gedicht dat per week één letter vordert.

Tot slot bezoek je de Dichterswijk waar bewoners geïnspireerd zijn door de schrijvers van hun buurt en hen eren via hun teksten.

Routebeschrijving

Als je, vanaf de kade gezien, door het café naar de roltrap gaat, zie je er tegenover het eerste gedicht van onze route.

Kijkpunt 1

Over TivoliVredenburg

Loop verder langs de kassa van Tivoli Vredenburg het gebouw uit. Rechtdoor. Voor het vroegere, maar nog wel op het dak aangegeven restaurant Smits rechtsaf, Hollandse Toren. Vanaf hier gaan we over het plein rechtdoor de Lange Elisabethstraat in. Neem na de straat Voor Clarenburg rechtsaf de Mariastraat. Je komt op de Mariaplaats en na het gele gebouw ga je linksaf richting de Dom. We zijn hier nog steeds op de Mariaplaats. Je komt vanzelf op de Zadelstraat. Loop tot de Lijnmarkt. Hier niet rechtsaf, maar linksaf de Choorstraat tot je rechts de steeg Hanengeschrei in kunt met aan je linkerhand een fraai gedicht van Kees Stip. Loop over de Zoutmarkt en dan rechtsaf de pas later aangegeven Vismarkt. Je komt daarna bij de Servetstraat, waarna je nog even doorloopt naar Lichte Gaard nummer 8. Daar zie je om de hoek van het pand een tekst van C.C.S. Crone, een schrijver die we nog vaker zullen tegenkomen. De in 2000 gerestaureerde muurschildering erboven is van de Arnhemsche Verzekering Maatschappij.

We gaan weer terug rechtsaf de Servetstraat in, daarna onder de Domtoren door. Je bent op het Domplein. Loop 50 meter rechtdoor. Je komt bij de gedenksteen voor sodomie. Die is hier geplaatst vanwege de vervolging van homoseksuelen in de 18e eeuw. Ze ontmoetten elkaar in het geheim in de ruïnes van het in 1674 ingestorte middenschip van de Domkerk.

Sla voor de kerk linksaf, na de kerk rechtsaf en direct linksaf, de Domstraat. Je ziet meteen na de hoek een plaquette op de muur van de nummers 50-58.

Kijkpunt 2

Kantoor Hendrik Marsman

We lopen verder. Eerste straat linksaf Oudkerkhof, daarna rechtsaf Korte Minrebroederstraat. Op eind linksaf Ganzenmarkt. Voor het café op nummer 16 ligt een riooldeksel.

Kijkpunt 3

Gedicht van J.C. Bloem

Je loopt verder naar de Oudegracht. Hier rechtdoor. Eerste straat rechtsaf Vinkenburgstraat. Je komt op de Neude. Loop hier rechtdoor langs het voormalige postkantoor aan je linkerzijde naar het grote beeld met de haas erop. Ga met in je rug het beeld van de haas de Lange Jansstraat in. Eerste straat linksaf Jansveld. Even voor het einde is nummer 53 met een maritiem gedicht.

Kijkpunt 4

Zeeroep

Linksaf en meteen rechtsaf Smalle Begijnestraat. Linksaf Breedstraat rechterzijde. Op de muur van het hoekpand op nummer 58 zie je een in 2018 onthuld muurgedicht.

Kijkpunt 5

Stil zijn

Loop verder. De Breestraat gaat later door als de Jacobijnenstraat. Je komt bij een brug over de Oudegracht. Ga die over. Vanaf de brug kun je de rechterkade op waar na circa 100 meter een gedicht van Ingmar Heytze is te zien (als je er even naar toe loopt).

Na de brug bereik je het Jacobskerkhof. Iets verder links zie op de gevel van nummers 41-51 een tekst die is gemaakt door buurtbewoners.

Kijkpunt 6

Het mannetje met de grote voet

Ga langs de kerk, op eind rechtsaf en voorbij de diaconiehuusjes naar rechts de Waterstraat in. Eerste weg linksaf Jan Meijenstraat, daarna rechtsaf Oranjestraat. Rechtdoor brug over. Op het nijntje pleintje houd je het beeldje van nijntje aan je rechterhand. Je komt op de Van Asch van Wijckskade, volg deze circa 250 meter. Na de voetbalkooi zie je links een school. Tussen het voetbalveldje en de school staat een tekst over een nabije kade.

Kijkpunt 7

C.C.S. Crone over de Begijnkade

Loop langs de school de Van Asch van Wijckskade verder af. Via de Plompetorenbrug de Wolvenstraat in. Je komt bij de Molenstraat. Op de muur van het pand op de hoek Molenstraat / Wolvenplein, op nummer 11, zie je weer een gedicht van Ingmar Heytze.

Links van het gedicht ga je voor een kort heen-en-weertje langs de slagboom het voormalige gevangenisterrein (Wolvenplein) op. Na 50 meter zie je op het eerste raam rechts een naar de vroegere gevangenis vernoemd gedicht van Peter Drehmanns.

Terug naar het gedicht van Heytze op de hoek van de Molenstraat. Hier linksaf: het Wolvenplein. Dan linksaf en direct naar rechts Wittevrouwenkade. Linksaf de brug over. Naar links de stoep op van de Wittevrouwensingel. Op nummer 64 staat op de muur naast de voordeur een in blauw geschreven tekst.

Kijkpunt 8

Willem Hussem

Loop door. Na nummer 74 slaan we rechtsaf, de St.-Janshovenstraat. Direct rechts zie je de eerste van de twee teksten in deze straat. Bij nummer 205 heb je mooi zicht op de tweede tekst. Ze zijn beide van de schrijfsters van Zijschrift.

Daar rechtsaf. Op het eind van de straat kom je op de Biltstraat. Daar naar rechts. Passeer de stoplichten en neem direct na de brug links het voetpad. Houd bij de driesprong links aan. Je passeert de Stadsschouwburg, steekt de weg over en volgt na de bushalte het voetpad rechts langs het water.

Bij Hieronymusplantsoen rechts aanhouden en park links laten liggen. Rechtdoor op Bruntenhof, daarna rechtsaf Schalkwijkstraat, loop tot de brug over de Nieuwegracht, ga die over en dan linksaf de oneven zijde van de Nieuwegracht. Naar nummer 185 A na het hek van de Hortus waar op de zijmuur een slecht leesbare tekst van C.C.S. Crone staat.

Loop verder naar nummer 205 met daar een ook slecht leesbare tekst in de gevel over wie hier twaalf armenwoningen (kameren) heeft laten bouwen.

Ga rechtsaf de Agnietenstraat in, naar nummer 5 aan de linkerkant. In het midden van het pand is op een gedenkplaat een nobele tekst over de edele vrouw van Renswoude die dit kinderkuis schonk.

Kijkpunt 9

Fundatie van Renswoude

Rechtsaf Lange Nieuwstraat tot de derde straat naar links, de Korte Smeestraat. Je komt op de Oudegracht. Brug over naar nummer 279. In het plaveisel aan de rechterzijde zie het begin van een doorlopend gedicht.

Kijkpunt 10

De letters van Utrecht

Na nummer 319 is de Geertestraat. Daar rechts tegen de muur is weer een tekst van C.C.S. Crone. Café en terras van De Morgenster zijn goede plekken om nog even naar de tekst van Crone te kijken.

Vervolg de Oudegracht tot nummer 365. Daar linksaf de brug op, dan rechtsaf tien meter de Twijnstraat in. Rechts de trap af en dan naar het water van de Oudegracht. Volg dit tot het eind, daar linksaf omhoog. We zien rechts café dD Poort. Op de zijmuur van het café De Poort is een gedicht te zien.

Kijkpunt 11

Ontmoeting van Eddy Lie

Vanaf café De Poort steken we het plein schuin over naar de brug. We steken de brug over en houden rechts aan. Na de volgende brug, die je naar rechts opgaat, direct linksaf Westerkade.

Meteen na het begin van de kade is op nummer 2 'De Utrechtse Boekenbar' gevestigd. Het is een combinatie van boekwinkel en koffiebar. Een gezellige plek en geheel in de sfeer van de wandeling.

Loop verder de kade af, onder spoorviaduct door. Hier is ook station Vaartsche Rijn.

Bij stoplichten rechtdoor. Passeer het Rijnlandhuis. Na nummers 2-4 rechtsaf Reyer Anslstraat. Op eind linksaf, tweede weg rechtsaf Croesestraat. Je komt bij een druk kruispunt. Hier aan de rechterzijde rechtdoor: Croeselaan. Eerste weg rechtsaf Tesselschadestraat. Direct links zie je een geïllustreerde muurtekst.

Kijkpunt 12

De droom van een gelukszoeker

Hierna nemen we de eerste weg links, de Coornhertstraat. Let in deze straat op de 25 - niet altijd goed leesbare- dichttegels op de stoep. De teksten zijn van het Utrechts Dichtersgilde.

Loop verder de straat af aan de rechterzijde. Na nummer 73 zie je op de muur een (vaak) slecht leesbare tekst van de naamgever van de straat. We gaan rechtsaf de Anna Maria van Schurmanstraat in, linksaf de Huijgensstraat tot eind en dan even rechtsaf Jacob Catsstraat waar je gelijk rechts het portret van Huijgens tegenkomt.

Kijkpunt 13

Dichters van de straat

Na Constantijn Huijgens lopen we de Jacob Catsstraat weer terug. Daar zie je links nog twee portretten met teksten. Tot de Croeselaan en daar rechtsaf. We passeren de Rabobank en het Rijkskantoor De Knoop. Na het Beatrixgebouw rechtsaf. Loop de hoge brede trappen op. Rechts naast de roltrap is weer C.C.S. Crone aan het woord. Neem hier de roltrap en ga het station in. Direct links zie je tegen de muur onze laatste tekst, waarmee deze route in stijl eindigt.

Kijkpunt 14

Een ode aan het reizen

Vanaf hier kun je het Centraal Station in of links van de stationsingang de open doorgang nemen naar Hoog Catharijne en de binnenstad.

Praktische informatie

Ons vertrekpunt is café Het Gegeven Paard in TivoliVredenburg. De ingang is op Vredenburg 11.

Als je de tocht niet tot het eind wilt afmaken, is de omgeving van het Ledig Erf met zijn cafés een goede plek om te stoppen. Hier is een bushalte van lijn 2 naar CS. En als je de route nog even volgt, kom je bij station Vaartsche Rijn.

Deze wandeling komt in de wandelgids **Utrecht acht keer anders** die in 2018 verschijnt en dan verkrijgbaar is op www.gegarandeerdonregelmatig.nl. Auteur Gerard Goudriaan is stedenverkenner en wandelsocioloog

DEZE WANDELING IS OPGENOMEN
IN EEN WANDELGIDS VAN
GEGARANDEERD ONREGELMATIG

BESTEL DE MOOISTE WANDELGIDSEN OP WWW.GEGARANDEERDONREGELMATIG.NL

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten
www.wandelzoekpagina.nl/abonnement

voor slechts
€ 12,50